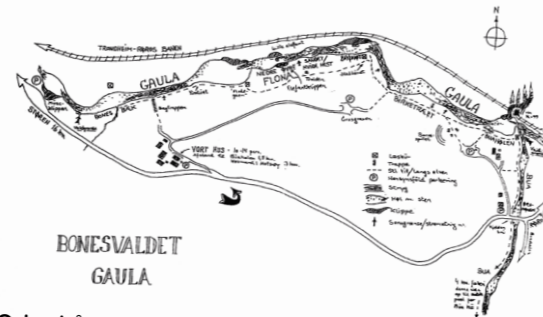

LAKSEDRØMME GENNEM 25 ÅR

Mange drømmer om at fange den store laks og mærke de hårde rusk i fluen, og lykkes det, beskrives det som den ultimative fangstoplevelse. Omkring 200 medlemmer har gennem de sidste 25 år deltaget på Sportsfiskerforbundets laksekursus i Norge, og for mange er drømmen gået i opfyldelse.

Stangophæng ved Bonesgården. Der er kort fra gården til elvens hurtige stryg og stille pools.

Orlas håndtegnede kort over Bonesgårdens vald.

Af Henning Pedersen

Elven larmer voldsomt, her hvor vandet løber fra stryget ud i den dybe pool ved Buahølen, og det er svært at høre, hvad instruktør Per Jørgensen fortæller. Jeg har meldt mig til forbundets laksefluekursus ved Gaulaelven i Norge, og på førstedagen er vi på vandring langs vores elvstrækning for at se alle pladserne. Elven skifter mellem hårde stryg og dybe, stille pools. Vi ser laks springe, og de foregående uger og måneders forestillinger og drømme materialiseres her ved bredden. Måske bliver det mig, der får lov at mærke de tunge rusk fra de store blanke Gaulalaks, der her sidst i juni er den ultimative fangst.

Jubilæumskursus

Kurset fejrer denne gang jubilæum. Det er 25. gang, det afholdes, og 20. gang ved Gaula, hvor Bonesgårdens vald hver gang har lagt vand til. Forbundsinstruktør Per Jørgensen har ledet samtlige kurser, mens hans medinstruktør Orla Bertram-Nielsen har været med 23 gange.

– Tilbage i slutningen af 80'erne lavede vi kasteinstruktioner. Det handlede om overhåndskast, men på en tur til Surna så vi, hvad svenskerne kunne med deres tohåndsstænger. De lavede speykast, og vi tænkte, at der også ville blive behov for at lære det i Danmark, fortæller Orla og fortsætter: – Per søgte derfor forbundsbestyrelsen om midler til at tage til Skotland for at lære teknikken. Det blev bevilliget, og i 1990 besøgte vi den kendte fluefisker, forfatter og filmmand Hugh Falkus ved River Spey.

Resultatet var ikke efter forventning, for Falkus var ikke den optimale læremester. Det var derimod Jim Love, som Per og Orla fik kontakt med, da de afholdt kursus ved River Spey i 1992. For fem pund pr. deltager gav han 3 timers kasteinstruktion.

– De tre timer blev til fem, og det var guld værd. Vi skulle selvfølgelig hjem og øve videre, men i dag bygger vi stadig på de begreber, vi lærte den dag, fortæller Per.

Førstevælgere

I løbet af et par dage kommer vi ind i dagsrytmen. Vi er seks tomandshold, og elven er delt i seks strækninger. Efter aftenmaden er vi på skift førstevælgere, og strækningerne fordeles til næste dags fiskeri. Vi fisker på de fordelte pladser formiddag og aften, mens der om eftermiddagen er frit fiskeri på hele den 1½ km lange strækning ved Bonesgården.

Laks til (næsten) alle mand. Gaula har igennem årene været et gavmildt bekendtskab for de mange kursister.

Forfatteren selv med laks på 8,2 kg.

Kl. 12-14 er der kasteinstruktion, hvor vi lærer speykastet. Nogen har deltaget på tidligere kurser og kaster flot, mens jeg selv er blandt nybegynderne. De uvante bevægelser med den lange tohåndsstang sætter sine spor. En medbragt golfalbue på højre arm bliver suppleret med et ømt venstre håndled, som må bindes ind. Men i ugens løb sker der fremskridt, og fluen kommer ud, hvor der er chance for, at en laks hugger.

Fra River Spey til Gaula

Det første laksekursus blev afholdt ved River Spey allerede i 1992. Året efter fandt det sted ved Etne-elven i Norge. Her deltog otte kursister, og med 13 landede laks var det en stor succes. Planen var at fortsætte ved Etne, men der opstod problemer med at leje sammenhængende zoner, så da der i 1994 blev mulighed for at flytte til Gaula, slog Per til.

Han havde allerede fisket ved Gaula gennem 20 år og kendte den særdeles godt, så da hans mentor, konkurrencekasteren og grejgrossisten Flemming Birch Jensen, tilbød uge 34, var han ikke i tvivl. Med 21 laks og 7 havørreder på land blev det en fremragende uge for de otte kursister det første år ved Gaula.

– Vi fiskede derefter en årrække ved Gaula i uge 34, men så blev uge 30 ledig. Tidspunktet passede mig godt, da mine børn havde nået skolealderen, men prisen var den dobbelte, da fangstmulighederne også var bedre. Vi fik Buaelven med som fiskevand og satte deltagerantallet op til 10, så vi kunne holde prisen lidt nede, fortæller Per.

Instruktøren viser vejen

Tre dage er nu gået. Rammerne på Bonesgården er fine. Vi bor i et ældre træhus, som emmer af historie. Her tilbragte

Per Jørgensen serverer laksetournedos ved fredagens festmiddag.

Svend Saabye tre uger i sommeren 1955, hvor elven var ramt af flom, og laksen ikke kunne passere Gaulfossen længere nedstrøms. Hele historien kan læses i bogen "Dage ved Gaula", som Per har købt et af de sidste eksemplarer af. Efter fast tradition uddeles bogen til en udvalgt kursist på den sidste aften. Svend Saabye fangede en enkelt laks i løbet af de tre uger, da han fik lov at prøve fiskeriet lige nedenfor Gaulfossen.

Enkelte har haft hug, og vi har alle set springende laks, men ingen har endnu fanget laks, men sent tirsdag aften vender instruktør Per Jørgensen hjem fra elven med en laks på 4,2 kg. Den blev fanget ved indløbet til Buahølen, og straks løftes stemning og forventninger blandt alle deltagere. Endelig kommer det gamle lakseflag til tops.

Tre år ved Bjerkreim

Særlige omstændigheder gjorde, at lejeaftalen ved Gaula ikke blev fornyet i 2013, og Per og Orla valgte derfor at flytte kurset til Bjerkreimselven i Syd Norge. Det var et fiskevand, som de kendte fra flere private ture, og de tre år ved Bjerkreim gav da også fint med fisk. Første år blev der fanget 14 laks, det andet år 8 og 2015 gav 16 laks. Største fisk var på 8,5 kg, men generelt var der tale om mindre fisk end i Gaula.

– Men så fik vi et tilbud om at kunne vende tilbage til Gaula i uge 26, og det valgte jeg at sige ja tak til, vel vidende at vi kunne være uheldige. Hvis vandføringen var for voldsom, ville laksene ikke kunne passere Gaulfossen, og vi ville være i samme situation som Svend Saabye i 1955, men til gengæld ville der være gode chancer for store, blanke laks ved en jævn vandføring, fortæller Per.

Fra laksefisker til laksefanger

Elven løber med 30-70 m³, og laksene har ingen problemer med at forcere Gaulfossen, mens vi fisker i uge 26. Min fiskemakker Rino havde været ved elven i uge 24 og havde fanget hele seks laks. Hans fortælling om Gaulalaksenes tunge rusk i fluen ligger i bagehovedet, da jeg sammen med min makker Klaus fisker ved indløbet til Buahølen onsdag aften. For enden af linen sidder en af Rinos fluer, og pludselig kommer det, laksehugget og de tunge rusk. Fisken tager lange udløb ud i den dybe Buahøl, hvor den får andre laks til at springe. Selv viser den sig ikke, men fortsætter de tunge udløb. Jeg får kontakt til min makker Klaus, som kommer for at hjælpe med landingen. Stedet er velegnet, og efter 10 minutter kan jeg trække laksen ind til bredden, hvor Klaus får den bugseret det sidste stykke op på land. Traveturen på 1½ km tilbage til huset er en fornøjelse trods den tunge byrde på ryggen. Vægten viser 8,2 kg

og længden 94 cm. Min første laks fra strømvand og en kæmpe glæde ved at tage springet fra laksefisker til laksefanger.

Den ultimative fangstoplevelse

– Vi har altid afviklet kurset som et fluekursus, for det er det, som folk efterspørger og der, hvor de fleste nybegyndere har størst behov for at få hjælp, fastslår Orla og fortsætter: – Det er den sværeste måde at fiske laks på, men desto større er glæden så, når det lykkes, og for os er det helt klart det, der giver den ultimative fangstoplevelse.

Per og Orla understreger, at de aldrig har oplevet dårlig stemning på kurserne, fordi nogle fanger laks og andre ikke, men de prøver så vidt muligt at få fisk til alle mand.

– Vi kan ikke styre, hvor mange laks der er i elven, men vi forsøger at behandle alle deltager fair og lave gode rammer. Vi glæder os over at se, at mange deltagere finder nye fiskemakkere og vender tilbage til Gaula på privat basis, fortæller Per, der også er glad for at kunne repræsentere forbundet i det yderste led ude blandt de menige medlemmer.

Da Capo

Jeg holder en lille pause ved vores gapahuk ved Buahølen, og først da jeg går ned til elven igen, ser jeg, at min makker Klaus står med bøjet stang. Han har allerede fightet fisken i 10 minutter, og den er ikke landingsklar endnu. Laksen har hugget nøjagtig samme sted som min den foregående dag, og da den endelig er træt, kan jeg hjælpe den helt på land med et greb om halen. Den ligner til forveksling min fangst, og da vi kommer tilbage til huset, kan vi da også konstatere, at det er småting, der skiller. Den vejer 8,1 kg og måler 95 cm. Klaus har fisket laks i over 20 år, men dette er hans hidtil største laks. Glæden er åbenlys.

Hvad Buahølen gemte

– Et år oplevede vi en elv, som føltes helt fisketom. Ingen fangede noget, og vi så ingen springende fisk, fortæller Per og fortsætter: – Fredag eftermiddag kom biolog Henrik "Skæl" Kristiansen forbi Bonesgården. Han havde sit dykkerudstyr med, og iført dette hoppede han i Buahølen. Da han kom op igen, kunne han fortælle om 30 laks og 30 havørreder.

Fiskene stod pelagisk i den 10 meter dybe pool, og største fisk, som Henrik vurderede til 11 kg, stod lige i indløbet. Kursist Per Grunert blev på pladsen, mens de øvrige gik til fro-

Lars Gaml måtte gennem to hidsige stryg, før han kunne lande den nuværende kursusrekord - en blank 12 kilos laks.

Klaus Thomsen fighter flot laks i Buahølen.

kost, og det lykkedes ham at fange den store i indløbet. Den vejede præcis 11 kg. Om aftenen fangede Per Jørgensen en laks på 5 kg på samme plads, og næste morgen benyttede en kursist den sidste fisketid til at fange en laks på 9 kg.

– Henrik havde forstyrret fiskenes indbyrdes hierarki i poolen, og så kom huggene, siger Orla og tilføjer: – Derfor skal man aldrig give op. Det sidste kast kan være lige så godt som det første.

Gennem to stryg

I 2011 var Lars Gaml deltager på laksekurset. Da han den 23. juli fiskede den plads, der bærer navnet "Birketraet", huggede en stor laks på hans lille Willy Gunn rørflue. Den krydsede først rundt i området ud for ham, men endte med at tage turen nedstrøms gennem det hårde stryg til Brønøy. Lars fik med besvær kæmpet sig ned til fisken, der stod ude mellem en masse store sten, og han troede, den var mistet, men så fik han kontakt til den. Den havde stillet sig mellem to store sten, hvor han kunne se den, og der blev den bare stående i 10 minutter.

– Til sidste fik jeg løftet den ud i strømmen, og så tog den turen igennem det næste stryg. Igen lykkedes det at komme ned til den, og efterhånden fik jeg magt over den. Min makker fik i tredje forsøg fat i halen på den. Vi bar fisken op til Buahølen, hvor vi skulle deltage i næste kursuslektion, der meget passende hed "Krogning, udtrætning og landing", fortæller Lars.

Laksen vejede 12 kg og er den største laks, der er landet på de 25 afholdte kurser. ←

